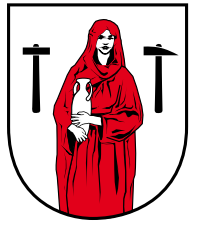

Lubietovské noviny

Ročník IX. • Číslo 4 • December 2025

ŠTVRTROČNÍK VYDÁVANÝ OBCOU LUBIETOVÁ PRE LEPŠIU INFORMOVANOSŤ OBČANOV

Benefičný koncert Kostol sv. Márie Magdalény

15. november 2025

15. novembra sa v katolíckom kostole uskutočnil benefičný koncert.

Všetky miesta boli plne obsadené a návštevníci si naplno užívali emotívne piesne speváčok a excellentných spevákov, ale aj výnimočnú akustiku, ktorú kostol ponúka. Hudba a spev sa niesli objektom s pokojom a hĺbkou, ktoré zvýraznili význam a posolstvo celého podujatia. Koncert bol viac než umeleckým zážitkom. Ukázal, že v našej blízkosti je ešte stále veľa dobrých ľudí, ktorí nie sú lahostajní.

Vyzbieralo sa 1140,-€. Prostriedky budú použité v rámci Komplex-

svoj dom 2025 podporilo práve sanačné práce na kostole v sume 20 000,- € s našou 5 percentnou spoluúčasťou. Budú sa meniť niektoré poškodené žľaby, časti zvodových rúr, ktoré budú nanovo napojené

vybudovaného systému odvodnenia, ktorý je okolo kostola. Prvou úlohou bude odvieť od základov kostola dažďovú vodu zo strechy do vybudovaného odvodnenia. Podujatie sa stretlo s pozitívnym

nej obnovy kostola sv. Márie Magdalény v Lubietovej ÚZPF 58/1 II. etapa - sanácia vlhkosti. Práce sa začínajú v pondelok 1. 12. 2025. MKSR v rámci grantu Obnovme si

cez nové čistiace kusy do už existujúceho vybudovaného odvodnenia z 90 rokov. Podľa posudku pána Ing. Mariána Hajtmaníka sa osadia nové šachty s dnom a napoja sa do

ohlasom a je dôkazom, že hudba má moc liečiť nielen dušu.

Vďaka všetkým, ktorí prispeli na dobrú vec.

J. M.

Príhovor šéfredaktorky

Milí naši čitatelia,

Opäť je tu čarovný čas Vianoc, čas, keď sa stretávame, sadáme si k spoločnému stolu, aby sme si prejavili vzájomnú úctu a lásku.

Atmosféra týchto dní je nádherná, a napriek tomu, že Vianoce sú každý rok, ich okúzľujúce čaro sa nedá ničím nahradiť ani napodobniť. Je to obdobie, ktoré má neopísateľnú silu pre každého, kto sa na Vianoce nepozera len očami, ale i srdcom a je príležitosťou zastaviť sa, stíšiť sa a pozrieť sa do hĺbky svojej duše. Vianoce sú od nepamäti časom, keď niečo nové prichádza a niečo nové sa rodí. V jasičkách v Betleheme je božie dieťa a s ním príbeh, ktorý nám kresťanom dáva životný zmysel. Vianoce sú určite aj o hľadaní pokoja, o vytrhnutí sa z bežného kolobehu, kde sa stále naďalej niečím zamýšľame a trápime, ale dnes práve prichádza na svet bezbranné dieťa, ktoré nám ukáže, že svet je len zastávkou na ceste. Domovy voňajú medovníkmi a z rádia nežne znejú vianočné koledy. Vianoce majú tú magickú silu, ktorá nás prinúti rozmýšľať nielen o sebe, o vlastných radoostiach a vlastnom šťastí, ale aj o tom, čo tu po sebe človek zanechá.

S radosťou prinášame posledné číslo Lubietovských novín v roku 2025 a prajeme vám príjemné čítanie.

*Prichádza sviatočný čas,
na ktorý sa dlho teší každý z nás.
Zabudnime na smútok,
zanechajme zvady,
buďme k sebe milí, dobrí
a majme sa radi.
Prišiel čas vianočný,
zvonček tiško cinká,
každému sa splní túžba,
aspoň malilinká.
Šťastné a veselé želajme si spolu,
a potom spoločne
k Štedrovečernému stolu.*

Redakčná rada Lubietovských novín

Výpis z uznesení z 26. zasadania obecného zastupiteľstva dňa 12. novembra 2025

Prítomní poslanci: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko Urva, Pavel Zajac
Ospravedlnený: -
Hlavný kontrolór: Pavol Šimun
Za občanov: 2

OcZ 26 – 1/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje program zasadnutia obecného zastupiteľstva podľa pozvánky.
 Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 2/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová určuje Zuzanu Kútnu za zapisovateľku zápisnice, Ing. Pavla Čubu a Petra Kováča za overovateľov zápisnice.
 Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 3/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová volí návrhovú komisiu v zložení: Bc. Jana Majerová predseda, Miloš Sauka, člen, Ing. Pavol Čuba člen.
 Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 4/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová berie na vedomie správu o plnení uznesení predloženú hlavným kontrolórom obce.
 Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 5/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová
I/ berie na vedomie
 návrh na zmenu rozpočtu obce Lubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 7/2025 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	85 483,00	85 483,00
Kapitálové	0,00	0,00
Finančné operácie	0,00	0,00
Spolu	85 483,00	85 483,00

II/ schvaľuje

zmenu rozpočtu obce Lubietová vykonaním rozpočtového opatrenia č. 7/2025 podľa § 14 ods. 2 písm. a), b), c) a d) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, povolené prekročenie príjmov a výdavkov podľa predloženého návrhu:

	Úprava príjmov o:	Úprava výdavkov o:
Bežné	85 483,00	85 483,00
Kapitálové	0,00	0,00
Finančné operácie	0,00	0,00
Spolu	85 483,00	85 483,00

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 6/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje v zmysle § 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy dotácie z rozpočtu obce pre nasledovné organizácie v roku 2026:

1. Dotáciu z rozpočtu obce Lubietová na rok 2026 pre **OZ Debnár Lubietová** vo výške 1000 € na:

- ročnú činnosť folklórnej skupiny, vyplatenie externých členov ľudovej hudby, občerstvenie na stretnutia, skúšky, akcie, vystúpenia, materiálne technické zabezpečenie chodu folklórnej skupiny, nákup a opravy hudobných nástrojov, krojové vybavenie, doprava, kancelárske potreby, propagáciu a reklamu, tovary a služby, rekvizity.

2. Dotáciu z rozpočtu obce Lubietová na rok 2026 pre **OZ Rodičovské združenie pri Základnej škole T. G. Masaryka Lubietová** vo výške 300,- € na: MDD v roku 2026.

3. Dotáciu z rozpočtu obce Lubietová na rok 2026 pre **FK Baník Lubietová** vo výške 3 000 € na:

- organizovanie majstrovských futbalových stretnutí riadených ObFZ Banská Bystrica a vecí s tým súvisiacich (rozhodcovia, poplatky, cestovné, kosenie, občerstvenie, výstroj) – prípravka, st. žiaci, dospelí, dostavba chodníka, oporného múra, tribúny pre divákov, údržbu ihriska a areálu.

4. Dotáciu z rozpočtu obce Lubietová na rok 2026 pre **ŠK ST Vepor Lubietová** vo výške 1800 € na: športovú činnosť oddielu stolného tenisu pre činnosť v roku 2026.

5. Dotáciu z rozpočtu obce Lubietová na rok 2026 pre **ZO SZV Lubietová** vo výške 1 000 € na činnosť organizácie. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 7/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová schvaľuje zostavenie a predkladanie rozpočtu obce bez programovej štruktúry, počnúc rozpočtom obce na roky 2026, 2027, 2028. Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 8/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová
a./ berie na vedomie:

stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu na roky 2026 -2028

b./ schvaľuje:

rozpočet obce Lubietová na rok 2026 v členení:

v Eur	Bežné	Kapitálové	Fin. operácie	Spolu
Príjmy	1 942 076,00	2 000,00	152 410,00	2 096 486,00
Výdavky	752 462,00	123 800,00	14 304,00	890 566,00
Príjmy RO	61 600,00	0,00	10 000,00	71 600,00
Výdavky RO	1 274 950,00	2 570,00	0,00	1 277 520,00
Príjmy obec + RO	2 003 676,00	2 000,00	162 410,00	2 168 086,00
Výdavky obec + RO	2 027 412,00	126 370,00	14 304,00	2 168 086,00
Hospod. obce + RO prebytok/schodok	-23 736,00	-124 370,00	148 106,00	0,00

a ďalej v členení podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie – príloha č. 1 uznesenia zastupiteľstva.

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 9/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Lubietová
berie na vedomie:

rozpočet obce Lubietová na rok 2027 – 2028 v členení:

Rok 2027 v Eur	Bežné	Kapitálové	Fin. operácie	Spolu
Príjmy	1 948 484,00	2 000,00	0,00	1 950 484,00
Výdavky	694 612,00	2 000,00	14 304,00	710 916,00
Príjmy RO	61 600,00	0,00	0,00	61 600,00
Výdavky RO	1 239 750,00	2 570,00	0,00	1 242 320,00
Príjmy obec + RO	2 010 084,00	2 000,00	0,00	2 012 084,00
Výdavky obec + RO	1 934 362,00	4 570,00	14 304,00	1 953 236,00
Hospod. obce + RO prebytok/schodok	75 722,00	-2 570,00	-14 304,00	58 848,00

Rok 2028 v Eur	Bežné	Kapitálové	Fin. operácie	Spolu
Príjmy	1 982 378,00	2 000,00	0,00	1 984 378,00
Výdavky	692 812,00	3 800,00	14 304,00	710 916,00
Príjmy RO	61 600,00	0,00	0,00	61 600,00
Výdavky RO	1 239 750,00	2 570,00	0,00	1 242 320,00
Príjmy obec + RO	2 043 978,00	2 000,00	0,00	2 045 978,00
Výdavky obec + RO	1 932 562,00	6 370,00	14 304,00	1 953 236,00
Hospod. obce + RO prebytok/schodok	111 416,00	-4 370,00	-14 304,00	92 742,00

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 27 – 10/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje

odpredaj parcely parcelu KN C 1267/8, trvalo trávny porast, o výmere 5 m², katastrálne územie Ľubietová, Obec Ľubietová, okres Banská Bystrica. Za cenu stanovenú znaleckým posudkom č. 62/2025, vypracovaného Ing. Petrom Rafajom na cenu 6,46 € za m², všeobecná hodnota pozemku predstavuje 32,30 Eur.

Parcela bezprostredne hraničí s nehnuteľným majetkom vo vlastníctve kupujúceho, čo sa považuje za dôvody osobitného zreteľa podľa § 9 ods. 15 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb.

o majetku obcí v znení neskorších predpisov. Kupujúci Ondrej Mikuláš, trvale bytom Bernolákova 6129/43, Banská Bystrica, zaplatí kúpnu cenu 32,30 €, 100 € poplatok za návrh na vklad.

Zámer odpredať predmetných pozemkov bol schválený Uznesením OcZ 25 – 6/2025 zo dňa 26.08.2025 a bol následne zverejnený. Za: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko, Urva, Pavel Zajac; Zdržal sa: Ing. Marián Benka. Uznesenie bolo prijaté.

OcZ 26 – 11/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje**A. berie na vedomie**

žiadosť, podanú Kamilom Pánisom, trvale bytom Chalupkova 362/20, Nitra, o odpredaj pozemkov v k. ú. Ľubietová vytvorených geometrickým plánom č. 10829628-004/2025 a to parcely KN C 1085/7, zastavané plochy a nádvorcia, o výmere 16 m², parcely KN C 1090/8, zastavané plochy a nádvorcia, o výmere 4 m².

B. konštatuje, že

pozemky sú v dlhoročnom užívaní žiadateľa a tvorí pozemok pod stavbami a záhradou pri rodinnom dome súpisné číslo 414.

C. súhlasí

so zverejnením zámeru na odpredaj pozemkov v k. ú. Ľubietová a to parcel KN C 1085/7, zastavané plochy a nádvorcia, o výmere 16 m², parcely KN C 1090/8, zastavané plochy a nádvorcia, o výmere 4 m², podľa § 9a ods. 15 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, ako dôvody hodné osobitného zreteľa, minimálne za cenu 100 €/m².

Žiadosť bude opätovne prerokovaná po zverejnení zámeru obce na odpredaj.

Za: Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Ing. Peter Sedláček, Pavel Zajac

Proti: Bc. Zdenko Urva

Zdržal sa: Ing. Marián Benka, Peter Kováč, Miloš Sauka

Uznesenie bolo prijaté.

OcZ 26 – 12/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje**A. berie na vedomie**

žiadosť, podanú Ing. Luborom Kabinom, trvale bytom Mlynské Nivy

4118/4, Bratislava – Staré Mesto, o odpredaj pozemkov v k. ú. Ľubietová, a to časť parcely KN E 7092/1.

B. konštatuje, že

na predmetnom pozemku sa plánuje výstavba chodníka popri ceste III/0043 a preto odpredaj uvedenej časti parcely bude možné odpredať až po vybudovaní chodníka v danej lokalite, keď bude jasná hranica medzi chodníkom a parcelou žiadateľa.

Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

OcZ 26 – 13/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová

A. berie na vedomie žiadosť Lampera Štefana, trvale bytom J. J. Kmeťa 133/67, Ľubietová o odpustenie nájmu na budovu Bowlingu.

B. schvaľuje odpustenie nájmu 11/2025, za budovu Bowlingu vo výške 200 € pre Lampera Štefana, trvale bytom J. J. Kmeťa 133/67, Ľubietová, z dôvodu nákupu stoličiek do prevádzky.

Za: Ing. Marián Benka, Bc. Jana Majerová, Miloš Sauka, Ing. Peter Sedláček, Bc. Zdenko, Urva,

Zdržal sa: Petr Černák, Ing. Pavol Čuba, Peter Kováč, Pavel Zajac

Uznesenie bolo prijaté.

OcZ 26 – 14/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje

1. Predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku v rámci programu „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry v obciach do 3000 obyvateľov na základe výzvy č.2025/001 Fondu na podporu športu na projekt s názvom Multifunkčná betónová plocha s podložíom, vrátane mantilového systému Ľubietová – Promenáda.

2. Zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia finančných prostriedkov z Fondu na podporu športu.

3. Zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovateľného projektu vo výške minimálne 15% z celkovej sumy oprávnených výdavkov projektu, t. j.

103 744,89 EUR.

4. Zabezpečenie financovania neoprávnených výdavkov projektu z rozpočtu Obce Ľubietová.

Za: Ing. Marián Benka, Peter Černák, Ing. Pavol Čuba, Bc. Jana Majerová, Peter Kováč, Miloš Sauka, Bc. Zdenko, Urva, Pavel Zajac; Zdržal sa: Ing. Peter Sedláček. Uznesenie bolo prijaté

OcZ 26 – 15/2025 Obecné zastupiteľstvo obce Ľubietová schvaľuje

1. Organizáciu Základnej školy s materskou školou T. G. Masaryka Ľubietová na školský rok 2025/2026.

2. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2024/2025 Základnej školy s materskou školou T. G. Masaryka Ľubietová.

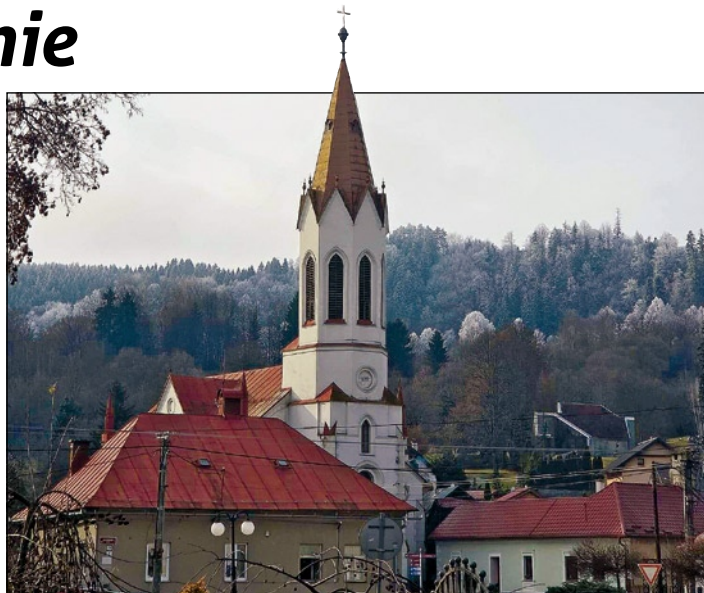
Za: všetci. Uznesenie bolo jednomyselne prijaté.

Spracovala: Zuzana Kútina

Pod'akovanie

Evanjelický cirkevný zbor ECAV na Slovensku Ľubietová ďakuje obci Ľubietová za poskytnutie dotácie na rekonštrukciu zvonov evanjelického kostola vo výške 5 000 €. Bližšie informácie o realizácii projektu nájdete v článku, ktorý je súčasťou tohto čísla Ľubietovských novín.

Milí čitatelia, ako plynie adventný čas, máme možnosť uvedomovať si jeho vzácnosť. Je to obdobie príprav, očakávaní, ale aj zamýšľania sa nad hodnotami nášho života. Pre kresťanov je samotné slovo „advent“ – teda „príchod“ – veľmi dôležitou myšlienkou. Odkazuje na Pána Ježiša Krista, Syna Božieho,

ktorý sa v plnosti času stal človekom a prišiel na tento svet, aby nám dal poznať nášho nebeského Otca. Štyri sviece na adventnom venci nám postupne pripomínajú dary, s ktorými Pán medzi nás prichádza: nádej, pokoj, radosť a lásku. V nich je On medzi nami prítomný a rozsvetuje nimi svetlo na naše životné cesty. To svetlo, ktoré všetci potrebujeme. A viete, čo je na tom úžasné? Keď sa necháme týmto svetlom naplniť, môžeme si aj my navzájom darovať požehnanie – a vtedy sa naozaj začínajú Vianoce a ich radosť. Prajem vám všetkým požehnané sviatky.

Renáta Rényeiiová

Milí čitatelia,

v mene Evanjelického cirkevného zboru by sme Vás radi informovali o stave rekonštrukcie zvonov vo zvonici Evanjelického kostola v Ľubietovej. Dôvodom bol havarijný stav elektrovýzbroje a mechanického pohonu, ktoré už boli morálne aj technicky zastaralé a vyžadovali si generálnu opravu. Navyše, vplyvom nepresného riadenia, došlo aj k poškodeniu stredného zvona, odlomeniu jeho srdca. Po zvážení všetkým alternatív a vypracovaní odborného kampanologického posudku sme sa rozhodli realizovať generálnu opravu pohonu zvonov, vrátane ich zavesenia na drevené jarmá, ktoré významne redukujú prenos rezonancie do stavebných konštrukcií. Nakoľko je kostol kultúrna pamiatka, bolo zároveň potrebné riadiť sa stanoviskami Krajského pamiatkového úradu, a rekonštrukciu vykonať podľa zásad, ktoré boli v tomto odbore prijaté. Ide o opatrenia, ktoré presahujú rámec historickej rekonštrukcie, ale ich účelom je optimálny zvukový prejav zvonového súboru a zachovanie čo najdlhšej životnosti zvonov.

Rekonštrukciu sme začali v septembri - svojpomocnou demontážou starých pohonov a uprataním všetkých podlaží zvonice, čiastočným vymalovaním stien a obnove-

ním náterov ocelových konštrukcií. Následne v prácach už pokračovala odborná firma, ktorej sme rekonštrukciu na základe výberového konania zverili. Zvony boli zavesené na nových dubových jarmách s kovaným príslušenstvom, bol namontovaný elektromagnetický pohon s elektronickým riadením. Zároveň došlo k výmene všetkých zvonových srdiec, opatrených guľovou pästou, čo by malo podľa vypracovaného kampanologického posudku skrášliť ich akustický prejav.

Samotná rekonštrukcia trvala 7 pracovných dní, následne boli

zvony odovzdané a uvedené do prevádzky. Čaká nás ešte brigáda - svojpomocné dokončenie náterov zvonovej stolice a finálne upratanie zvonice aj celej veže.

Po novom majú zvony automatizované programovateľné ovládanie, realizované cez dotykový displej aj diaľkový ovládač. Riadenie optimálne rozhodáva zvony na určenú výchylku, po skončení periódy zvonenia dochádza k elektromagnetickému brzdeniu, obdobnému práci skúseného zvonára. V zmysle podmienky pamiatkového úradu je možné aj ručné zvonenie, ťahaním

za laná pripevnené na pákach zvonov.

Realizátor nás upozornil, že po výmene zvonových srdiec je akustický prejav tichší, ale, postupne, používaním zvonov sa materiál srdiec v mieste úderu spevní a zvony budú približne o rok dosahovať pôvodnú hlasitosť.

Celkové náklady na práce realizované externým zhotoviteľom boli 24 889 €. Zbierka, ktorú vyhlásil cirkevný zbor, vyniesla v období 2024 - 2025 celkovo 6 716 € (v hotovosti i na účet). Internetová zbierka na platforme Donio.sk 2 410 €. Obec Ľubietová nám z občianskeho rozpočtu prispela sumou 5 000 €. Zvyšné finančné prostriedky sú z vlastných zdrojov cirkevného zboru.

Obci Ľubietová, všetkým ochotným darcom a pracovníkom z celého srdca ďakujeme. A predovšetkým sme vďační Pánu Bohu za vydarené dielo, ktoré nám, ako dúfame, bude slúžiť dlhé desaťročia.

Fotografie z pôvodného stavu zvonového súboru pred rekonštrukciou môžete nájsť na internete na serveri Zonerama.com v albume mladého kampanológa „Matúš Sedlák - Matthew´s bells“.

Martin Vrlík,
dozorca CZ ECAV Ľubietová

Tri dary dieťaťu menom Ježiš

Moji milí a srdcu drahí spoluobčania našej krásnej Ľubietovej.

Zanedlho vstúpime do Vianočného obdobia, v ktorom si budeme pripomínať naplnenie Božích príslubov, ktoré boli zjavené izraelskému národu cez prorokov Starého zákona. Apoštol Ján to veľmi výstižne napísal: „Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.“ Jn 3,16

Vianočné obdobie, do ktorého vstupujeme je o slávení práve tejto udalosti. Ježiš, ktorého meno znamená Boh spasí je prisľúbený Mesias (Pomazaný). Je Emanuel (Boh s nami), ktorý nám chcel osobitným spôsobom prejaviti svoju blízkosť. Preto prišiel ako malé dieťa v skromnosti, v chudobe, celý sa odovzdajúc do starostlivosti človeka, aby, keď príde hodina, kvôli ktorej prišiel, nás mohol objat' z kríža svojou nekonečnou, milosrdnou, obetujúcou sa láskou, plniac tak vôľu svojho Nebeského Otca. Ako jediný Kráľ, Prorok a Kňaz sa daroval úplne celý za nás, aby sme mali život. Skutočný, večný život v Jeho

kráľovstve. V kráľovstve pokoja a lásky.

Keď sa narodí dieťa, obyčajne mu s veľkou radosťou prinášame dary. Udialo sa tak aj pri narodení Ježiša. Okrem pastierov prišli k malému dieťaťu Ježiš aj traja mudrci, ktorí mu priniesli dary: zlato, kadidlo a myrhu. Povieme si, veľmi zvláštne dary pre dieťaťko narodené v skromných podmienkach. Tieto dary však symbolizovali jeho výnimočnosť a poslanie, ktoré mal. Zlato – symbol kráľovskej hodnosti, lebo bude kráľom všetkých ľudí všetkých čias. Kadidlo – symbol jeho kňazskej hodnosti, lebo bude zastupovať ľudí pred svojím Nebeským Otcom. Myrha – symbol jeho utrpenia a smrti, lebo prinesie ako Kráľ a zároveň Kňaz seba samého ako najvyššiu obeť za ľudí, ktorých mu zaveril Otec, aby mali život večný a boli im odpustené hriechy. Hlavne ten najväčší, dedičný, ktorého sa ľudstvo nevedelo bez Božej pomoci zbaviť a ktorý zasiahol veľmi negatívne všetky oblasti nášho ľudského života. Dokonca aj náš osobný vzťah s Bohom, našim Stvoriteľom.

Práve táto udalosť priniesla da-

rov malému dieťaťu Ježiš môže byť pre nás v tomto vianočnom období, kedy sa usilujeme zintenzívniť prejavy našej lásky k druhým, veľmi inšpirujúca. Skúsme aj my priniesť malému dieťaťu Ježiš svoje dary.

„Zlato“, ktoré je symbolom niečoho kráľovského. Napr. našu vernosť a lásku Bohu a jeho slovu. „Kadidlo“, ktoré je symbolom niečoho kňazského. Napr. našu modlitbu za niekoho blízkeho, ak on sám nedokáže pozdvihnúť pre rôzne starosti, trápenia alebo iné príčiny svoje srdce k Bohu, ale i za človeka, pred ktorým sa počas roka zatváralo naše srdce. Môžu to byť aj naše kroky na ceste zmierenia.

„Myrha“, ktorá je symbolom utrpenia a smrti. Napr. niečo čo je spojené s obetou pre alebo za druhého, kde ja v niečom z lásky odumieram a strácam (napr. čas, sily, a i.). Sám Ježiš nám dal veľa príkladov, ktoré nachádzame v knihách evanjelií.

Všetkým vám zo srdca viňšujem a v modlitbe vyprosujem milostiplné Vianočné sviatky a v Novom kalendárnom roku 2026 veľa Ježišovho svetla, ktoré zaháňa akúkoľvek tmu, ktorá chce ovládnuť naše

ľudské srdce. Veľa Božieho pokoja, po ktorom naše srdce úprimne túži a Božieho požehnanie, aby ste cítili, že Vám Boh dopĺňa to, čo už ľudskými silami nedokázate zvládnuť.

Váš o. Martin Uhrík,
farár v Medzibrodě

Pod'akovanie Obci L'ubietová

za poskytnutú dotáciu na obnovu kaplnky sv. Jána Nepomuckého v L'ubietovej

Milí obyvatelia L'ubietovej. Už niekoľko rokov sa usilujeme o obnovu kaplnky sv. Jána Nepomuckého v parku v L'ubietovej, v ktorej sa nachádza socha sv. Jána Nepomuckého vytvorená Vavrincom Dunajským, významným sochárom, lubietovským rodom. Samotná kamenná socha spojená s oltárom je v súčasnosti národnou kultúrnou pamiatkou zapísanou v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 4978/1.

Po rekonštrukcii námestia v L'ubietovej sme, v rámci našich finančných možností, začali aj s prvými krokmi obnovy kaplnky. Opravou a vymalovaním žlabov, fasády a vežičky na kaplnke. Od roku 2014 sme pod vedením Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici začali s reštaurátorskými prácami na obnove sochy sv. Jána Nepomuckého v interiéri kaplnky. Najprv bol zrealizovaný reštaurátorský výskum a návrh reštaurovania, ktorý zadefinoval spôsob reštaurovania sochy i oltárnej menzy. V roku 2015 sa uskutočnila prvá etapa reštaurátorských prác a v roku 2019 druhá etapa, kedy sa realizovali všetky potrebné zásahy na záchranu sochy a oltárnej menzy. Išlo o ich dočistenie, odsolenie a upevnenie kamennej hmoty. Tretia etapa, realizovaná v roku 2021, pozostávala z lepenia, tmelenia a plastického scelenia.

Práce, ktoré nás ešte čakajú, by mali byť tieto: plastické scelenie deštruovaných partií a chýbajúcich fragmentov kamennej hmoty, ich tvarová rekonštrukcia – lepenie, tmelenie, škárovanie, osadenie odlomených kamenných váz, domodelovanie chýbajúcich častí na predele a retuš (ide o farebné zjednotenie sochy a oltárnej menzy). Následne by mala nastúpiť rekonštrukcia zlatenia 23,3/4 karátovým dukátovým zlatom s úpravou podkladu pre jeho naniesenie a záverečná konzervačná úprava zlatených častí s hydrofóbnou úpravou kameňa. Na záver by sa

ešte malo realizovať komplexné reštaurovanie predsunutého kameňa (ide o tri kamenné bloky), jeho očistenie, odsolenie, petrifikácia, tmelenie a úprava podkladu. Napokon, záverečná dokumentácia o priebehu a realizovaní všetkých reštaurátorských prác, ktorej súčasťou bude aj krátky kunsthistorický výskum dotýkajúci sa samotnej sochy.

Tieto práce realizujeme vďaka po-

skytnutým dotáciám z Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v rámci grantov *Obnovme si svoj dom*, ktoré každoročne Ministerstvo kultúry zverejňuje. Zatiaľ v rámci našich žiadostí sme boli úspešní trikrát. Sú však aj roky, kedy sa nám nepodarilo úspešne sa uchádzať o finančnú podporu na obnovu našej NKP. Preto nám práce, ktoré sú finančne veľmi náročné, idú pomalšie. Tešíme sa však aj z každého malého kroku, ktorý sa nám podarí zrealizovať.

Túto radosť máme aj v tomto kalendárnom roku 2025, kedy sa nám na jeseň podarilo vďaka štedrej finančnej dotácii, ktorú Rímskokatolíckej cirkvi v L'ubietovej poskytla zo svojho rozpočtu Obec L'ubietová vo výške 5 000 € začať realizovať prvé sanačné práce, ktoré sa dotýkajú odvlhčenia kaplnky a samotnej pa-

a zeminy, ktorý sa robil na dvakrát, aby sme sa dostali až pod úroveň interiérovej podlahy. Týmito prácami sa tak podarilo pripraviť obvodové múry kaplnky na injektáž exteriérovej aj interiérovej časti.

Za realizáciu sanačných prác prvej etapy sme zaplatili v rátane DPH 7 384 €.

V rámci prác na kaplnke máme túžbu nahradiť v budúcnosti aj existujúcu a vlhkosťou už deštruovanú starú kamennú podlahu novou dlažbou, vhodnou do tohto typu sakrálneho objektu, a výmenu strešnej krytiny za novú, s novými žlabmi a zvodmi.

Tešíme sa, že sme sa v rámci obnovy kaplnky znova mohli posunúť o ďalší krok. Po jej obnove by sme kaplnku chceli, okrem častejších liturgických slávení, prístupnú aj

širšej verejnosti a prispieť tak k prezentácii histórie obce L'ubietová.

Preto by som touto cestou rád, ako štatutár Rímskokatolíckej cirkvi, farnosť Medzibrod, zo srdca poďakoval pánovi starostovi Ing. Pavlovi Zajacovi a poslancom obecného zastupiteľstva v L'ubietovej za poskytnutú finančnú dotáciu z rozpočtu obce L'ubietová. Tiež za ústretovosť a pomoc pri realizačných prácach vo forme poskytnutej elektrickej energie a pri odvoze štrku, zeminy a odstránení omietok zo spodnej časti fasády kaplnky.

Nech Vás, Vaše rodiny a celú obec L'ubietová svojou láskou, požehnaním a potrebnými darmi Ducha Svätého naplní Všemohúci Boh.

S úctou, vďaka a modlitbou Váš všetkých zo srdca žehná o. Martin Uhrík, farár v Medzibrode

Michalský jarmok

27. september 2025

Krásna tradícia v srdci Slovenska pokračovala aj v tomto roku.

O jarmoku po jarmoku

Ved' jarmoky patria hádam k najstarším verejným podujatiam v obciach a mestách v rôznych krajinách sveta. Lubietová ako bývalé slobodné kráľovské mesto si právo výročného trhu zachováva dodnes organizovaním Michalského jarmoku. Už roky náš jarmok láka jarmočných predajcov aj návštevníkov z celého regiónu. Okrem obvyklého tovaru dnešnej doby boli na jarmoku ponúkané kvalitné remeselnícke výrobky z rúk nielen našich domácich, ale i menej známych remeselníkov zo širokého okolia, ktorí sa k nám radi vracajú.

Spestrením jarmočnej nálady bol bohatý kultúrny program do večerných hodín.

PZ Rúbane pri guláši

Kapela Traky

FSk Debnár

Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým zamestnancom obecného úradu za spoluprácu pri organizovaní jarmoku, členom DHZ za stánok s občerstvením nielen pre účinkujúcich v kultúrnom programe a členom PZ Rúbane za vynikajúci guláš. Ďakujem aj vám všetkým, ktorí ste prišli a prežili ste s nami krásnu a veselú jarmočnú atmosféru.

Foto: S. Pupalová
Jana Majerová

Obr. Janette Skybová – výroba keramiky

FSk Rozmarín

Stanislav Lamper – pestovateľ zeleniny

Marathon BB Tour – Mthiker kylof

28. september 2025

História Marathon Tour siaha do roku 2012. Vtedy vznikol spoločný kalendár bežekých podujatí v Banskobystrickom kraji. V roku 2024 sa oproti minulým rokom zmenilo bodové hodnotenie a vyhodnocuje sa poradie každej vekovej kategórie samostatne. Tak rozhoduje výkonnosť a počet absolvovaných pod-

ujatí. V sezóne 2025 bolo zorganizovaných šesť bežekých podujatí. V každej kategórii sa oceňujú traja účastníci s najvyšším dosiahnutým počtom bodov za celú sezónu.

Permoníkov kylof je jediný beh za banskou históriou, a to priamo u nás, v geografickom strede Slovenska. Trať s dĺžkou 850 m v centre obce Lubietová bola určená výhradne pre deti. Tie boli zaradené do 6 kategórií. Trať s dĺžkou 4 300 m bol

zaujímavý okruh už pre dospelých so stúpaním obcou s inšpirujúcim pekným výhľadom až po začiatok banského chodníka. Beh na 10 000 m bol krásny okruh celým chotárom Lubietovej po lúkach až po Vysokú s nezabudnuteľným výhľadom na Poľanu aj Nízke Tatry.

Lubietovú reprezentovali detskí účastníci: Adam Kováčik, Robert Habrun, Teo Sauka, Tamara Sauková, Zorka Kováčiková, Bianka Fellnerová

vá, Nina Habrunová, Ela Helcmanová, Lujza Helcmanová, Marek Potančok, Nela Pyšná a Radka Durovcová

J. Majerová
Foto: S. Pupalová

Foto Habrunovci

Čo nového v škole

Aktivity našich najmenších

V októbri sa všetky deti tradične zapojili do pečenia koláčov pre starých rodičov a spoločne si na nich pochutili po besiedke pri tvorivých dielňach.

S príchodom prvého snehu prišli nie len mnohé snehové radovánky, ale aj prechádzka na poníkoch v miestnom parku. Teraz nám už

Martin tento rok na bielom koni neprišiel, no nesklamali deti, ktoré sa stretli na lampiónovom sprievode a rozžiarili ulice Lubietovej.

zostáva sa iba pripravovať na príchod Vianoc a dúfať, že do Nového roka vstúpime všetci tou správnou nohou.

Adventná Budapešť

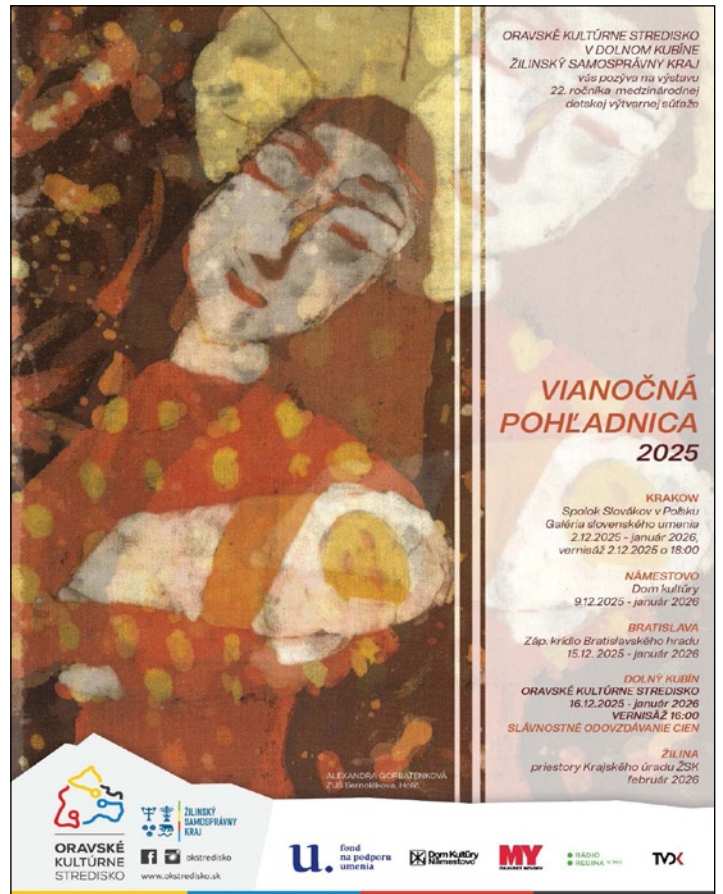
29. novembra 2025 škola pripravila poznávací zájazd pre žiakov, rodičov, starých rodičov a priateľov školy do Budapešti. Pán sprievodca ich previedol najznámejšími miestami mesta so zaujímavým historickým výkladom. Niektorí z účastní-

kov stihli plavbu loďou, pochutili si v reštaurácii kúziel Harryho Pottera, posedeli v kostoloch a bazilikách. Podvečer sa pokochali krásnou výzdobou a ochutnali maďarské dobrotu na obrovských vianočných trhoch.

Blahoželáme

Tereza Tornyosová – hlavná cena kategória C

ORAVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
V DOĽNOM KUBÍNE
ZILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
vás pozýva na výstavu
22. ročníka medzinárodnej
detskej výtvarnej súťaže

**VIANOČNÁ
POHĽADNICA
2025**

KRAKOV
Spolok Slovákov v Poľsku
Galéria slovenského umenia
2.12.2025 - január 2026,
verniaž 2.12.2025 o 18:00

NÁMESTOVO
Dom kultúry
9.12.2025 - január 2026

BRATISLAVA
Záp. krídlo Bratislavského hradu
15.12.2025 - január 2026

DOĽNÝ KUBÍN
ORAVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
16.12.2025 - január 2026
VERNISÁŽ 16:00
SLÁVNOSTNÉ ODVOZDÁVANIE CIEN

ZILINA
priestory Krajského úradu ŽSK
február 2026

ALEXANDRA GORBATENKOVÁ
7, 8. Dornoldova, 1100

ORAVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
www.okstredisko.sk

ZILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
okstredisko

u. fond na podporu umenia

Dom Kultúry Námestovo

MY

RADIO ORAVA

TVX

Ako a čím prispejem, aby náš svet bol lepší

Vo štvrtok 21. 10. 2025 o 16:00 hodine, pri príležitosti Mesiaca úcty k starším, obec Lubietová pozvala občanov v dôchodkovom veku do kultúrneho domu na slávnostný program a pohostenie. Veľmi milé vystúpenie pripravili deti zo školy a škôlky pod vedením ich učiteliek, obec zabezpečila slávnostnú večeru – veľmi chutnú a bohatú, a po večeri zaspievala speváčka Jadranka na počúvanie aj do tanca. Sála kultúrneho domu bola plná. Cítil som sa tak dobre, že som hneď na začiatku vstal a poďakoval som v mene pozvaných všetkým organizátorom toho večera, aj všetkým, čo sa podieľali na jeho realizácii. Pretože si zaslúžia verejné poďakovanie všetci, ktorí vytvárajú spoločenstvo, ktorí ľudí spájajú v dobrom. Aj dodatočne ešte vyslovujem poďakovanie v obecných novinách všetkým, ktorí slávnosť pripravili a sprevádzali, aj tým, ktorí prišli. Chvilku sme boli spolu a mali sme dobré zážitky.

Deň úcty, mesiac úcty, úcta všeobecne

Zaujalo ma najmä to slovo úcta. Nielen úcta k starším, ale úcta všeobecne. Úcta človeka k človeku. Mladých k starým, ale aj starších k mladším. Mužov k ženám a žien k mužom, medzi susedmi, spoluobčanmi, spolupracovníkmi, vo vzťahu k vedúcim a vedúcich k zamestnancom, žiakov k učiteľom a učiteľov k žiakom, k prírode, k stvorenému svetu ... pretože úcta je dôležitým, či dokonca základným prvkom dobrých vzťahov počnúc rodinou až po vzťahy medzinárodné. A súčasťou toho sú aj tie v našej obci.

Doma ma vychovali v úcte k Trojedinému Pánu Bohu a to bol základ do života. Nedela sa stala prvým dňom týždňa a tak začiatkom celej morálky, ktorá záležala predovšetkým v rozvíjaní a pestovaní úcty. Úcta k Pánu Bohu bola základom. Z nej sa potom rozvíjala úcta k rodičom – Cti si otca i matku. Potom k pánovi učiteľovi v základnej evanjelickej škole. Neskôr pribudlo pár významnejších ľudí v dedine, potom medzi kamarátmi. A úcta k starším, úcta k stvorenej prírode a životnému prostrediu a všetkému živému, aj neživému. Učili nás aj seba úcte, aby som bol dieťaťom a potom aj dospelým človekom,

ktorý sa usiluje o dobro a vyhýba sa zlému.

Potom sa všetko zmenilo, keď v roku 1948 začali roky socializmu.

Sprvu sa mi ten socializmus aj páčil. Učili nás na strednej škole, že to bude krásne. Že už nebude triedna spoločnosť bohatých a chudobných, ale všetci ľudia budú ako jedna rodina, kde si každý bude ctiť toho druhého. Ale už v prvom ročníku sme povinne absolvovali ateistický kurz, kde nám vysvetľovali, že nijaký Pán Boh neexistuje a že teda ho nemusíme ani uctievať a považovať ho za autoritu. Že uctiť si máme iba ľudí, predovšetkým komunistov. A to sa mi vzhľadom na moju domácu výchovu už nepáčilo, keď som si uvedomil, ako násilne nám už v školách všemožnými spôsobmi „vymývali mozgy“. Tak som to začal skúmať. Prečo? Prečo je to také dôležité, že úcta sa začína úctou k Pánu Bohu? Socializmus – áno – ale jedine s Pánom Bohom v srdci.

Po maturite sa mi dostala do rúk kniha J. A. Komenského „Labyrint sveta a raj srdca“, ktorá mi otvorila oči. Komenský vedel naozaj veľa o tomto našom svete a živote. Aj o úcte. A čítal som aj ďalších autorov, Tolstého, Dostojevského a všetci hovorili o úcte k Bohu, ako základu úcty k životu. A vynorilo sa mi aj slovo „úctyhodný“, alebo úcty hodný. Za tým aj ďalšie slová - autorita, spravodlivosť, pokoj, radosť.

Vrcholom našej úcty je Boh preto, lebo je pre nás najvyššou autoritou, je najdokonalejší, je spravodlivý, múdry, dobrý, láskavý. Je Stvoriteľom úplne všetkého a predsa sa v Ježišovi Kristovi prejavil ako tichý, láskavý, odpúšťajúci, zachraňujúci, príklad skutočnej spravodlivosti. Apoštol Ján to vyjadril naozaj stručne: Náš Boh je láska, aj preto je úctyhodný. Je naozaj jediný úcty hodný.

Od Komenského som sa naučil

pozerať sa tento svet s otvorenými očami. I to, že mnohí si v tomto svete úcty vynucujú násilím. A vnímal som to aj v realite, v ktorej som vyrastal – najprv to boli fašisti, potom tí, ktorí porazili fašistov, ale osvojili si ich metódy násilia a vynucovania úcty. Ľudia namiesto skutočnej úcty preukazovali falošnú úctu, podlizavosť. A to všetko spojené s odstránením autority Boha, život bez Boha na svete. Autoritou sa stal človek...

Ešte z detstva a dospievania si pamätám tie mená mocných, ktorí formovali úctu bez Boha... za Slovenského štátu, keď dokonca cirkev spolupracovala s fašizmom a potom z čias socializmu, keď sa už deťom v školách snažili odstrániť úctu k Pánu Bohu z hláv aj zo srdc. Jedni to robili preto, aby získali odmenu, postavenie, teda falošne, iní si zas mysleli, že svet bez Boha bude lepší a všetci ľudia budú bratia. Nepoučili sa z následkov osvietenstva a dávnej francúzskej revolúcie, ktorá tiež mala za cieľ odstrániť úctu k Bohu, hoci popri tom hlásala krásne heslo: sloboda, rovnosť, bratstvo. Napokon skončili vo vzájomnom vraždení... Tiež prevraty, koľké som ich prežil - a vždy sa opakovalo to isté. Znovu a znovu chce byť uctievaný človek bez Boha na svete.... Stačí sledovať našu dnešnú politickú scénu. A čo je najhoršie, že občas sa aj cirkev, ktorá má byť strážcom úcty k Bohu, pridáva k mocným tohto sveta a používa ich spôsoby, či spolupracuje s nimi.

Hľadal som preto ďalej. V roku 1965, už ako 33-ročný, manžel, otec dvoch detí, majiteľ nového domu, uprostred rokov socializmu, som išiel na päť rokov študovať teológiu a Bibliu, aby som sa o úcte dozvedel niečo viac a aby som mohol viac prispieť k vytváraniu lepšieho sveta, k vytváraniu skutočnej úcty v ľudskom srdci a tak k vytváraniu lepších vzťahov. Do-

spel som k názoru, že pestovanie úcty k Pánu Bohu, k stvorenému, svetu a životu je nesmierne dôležité. Dnes si myslím, že je to jedna zo základných úloh a povinností cirkvi a farárov, aj všetkých autorít. Najmä parlamentov, vlád, premiérov, prezidentov, prokurátorov, politikov, škôl a – rodičov.

Vždy som sa potešil, keď som videl medzi vami prejavy vzájomnej úcty, tej opravdivej, založenej na úcte a viere v Pána Boha. Keď som videl, ako sa deti pekne pozdravia starším, ako sa starší vedia pekne prihovoriť deťom, ako sa ľudia vedia zastaviť na kus reči, ako navštevujú nemocných či tých, čo majú trápenie, čo potrebujú pomoc, ako si navzájom pomáhajú. Malo a má zmysel o tom rozprávať. Veru, býval som a aj teraz bývam smutný, keď sa stretávam s neúctou – akoby sa vytrácala, nielen v politike, ale aj v rodinách, dedinách a mestách, ba aj v rozhovoroch...

Modlieval som sa a podnes sa každodenne modliame spolu s manželkou za všetkých vás a nás, za všetkých ľudí nevynímajúc seba, aby sme spoločne porozumeli, pochopili a snažili sa prebúdzajú v sebe úctu k Pánu Bohu. Aby ju rodičia prebúdzali v deťoch, aby to robil i cirkev, škola, ale aj všetky zložky spoločenského života. Lebo iba vtedy, ak bude v nás úprimná úcta s Bohom v srdci, iba potom budú aj naše vzťahy lepšie, zdravšie, úprimnejšie. Situácia ukazuje, že je najvyšší čas.

Preto každého z vás, vážený čitateľ, pozývam tým najväčším pozvaním života – vrátame sa k Bohu. Nie hocjakému, ale k Bohu Otcovi Ježiša Krista, k Bohu, ktorý nie je ďaleko, ale je prítomný skrze Ducha Svätého, lebo ním žijeme, hýbeme sa, trváme. Vráťme sa k úcte voči nášmu Bohu – a tým aj k úcte k pravde, spravodlivosti, láske, добрote a všetkým pozitívnym hodnotám života. Nemám pritom na mysli iba chodenie do kostola, ale predovšetkým živý vzťah k živému Bohu, ktorý je láska. Tým najviac prispejeme k tomu, aby bol náš svet lepší. To je to najlepšie a najmä dôležitejšie, čo vám môžem odkázať v závere života, po tých mnohých rokoch služby viery, lásky a nádeje medzi vami.

Jozef Grexa, ev. farár v. v.
foto: S. Jeleň, S. Pupalová

Halloween párty

31. október 2025

31. októbra pripravila skupina Priatel'ia Lubietovej Halloween párty pre deti. Stretli sa v parku na námestí. Odtiaľ sa spoločne vybrali na strašidelný pochod cez ulicu Močičie, kde ich čakali strašidelné masky a po troche prestáťeho strachu sa odvážne zastavovali pri dverách domov, kde ich častovali cukríkmi.

Zábava potom pokračovala v kultúrnom dome. Deti a aj dospelí prišli v najrozličnejších maskách. Najkrajšie z nich boli odmenené. Deti si mohli tohto roku aj zasúťažiť, za čo tiež dostávali sladké odmeny. Nechýbala ani obľúbená tombola.

Linda Mandyčevská
Foto: S. Pupalová

Divadelné predstavenie „Rysavá jalovica“

29. november 2025

Kultúrny dom sa v tento deň zaplnil nielen domácimi divákmi, ale aj milovníkmi divadelných pred-

stavení z blízkeho okolia. Všetci si užili komediálny príbeh o mužoch, ženách, pálenke a jednej jalovici zvanéj Malina. Predstavenie splnilo očakávania a prinieslo radosť so skvelých hereckých výkonov.

Beseda so spisovateľom Jozefom Banášom

Tichá rebelka Timrava a iné významné slovenské osobnosti

14. november 2025

Som veľmi rada, že naše pozvanie do Lubietovej prijal významný slovenský spisovateľ, scenárista, dramatik a prekladateľ Jozef Banáš, ktorý patrí v súčasnosti medzi najpredávanejších slovenských spiso-

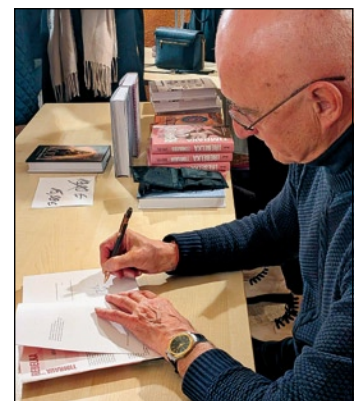
vateľov. Lubietovú navštívil už po tretíkrát a stále sa, ako sám pripomína, rád medzi nás vracia, aby sa s nami podelil o svoje cestovateľské zážitky a nové myšlienky. V krátkosti predstavil svoje predchádzajúce knižné publikácie „Prebijem sa“ (o M. R. Štefánikovi), „Aurel Stodola“, „Som Baťa, dokážem to!“. Napokon

prišiel rad i na jeho najnovšiu publikáciu „Tichá rebelka Timrava“. Pán Banáš rozprával o svojich zážitkoch pri hľadaní faktov a dokumentov o tejto zaujímavej ženskej osobnosti našich dejín i slovenskej literatúry veľmi pútavo. A my sme ho iba potichu sledovali, aby sme si z jeho rozprávania zapamätali čo najviac.

Nesmierne zaujímavého rozprávania o ľudských víziách, viere v seba samého, vôle a vytrvalosti, čo vedie napokon k víťazstvu.

Ďakujeme za pozitívnu energiu a ďakujem všetkým, ktorí sa na besede zúčastnili.

J. Majerová
Foto: S. Pupalová

Mikulášske popoludnie plné zážitkov

6. december 2025

Vianočné trhy sú spojené s oslavou Vianoc počas adventu, hlavne štyri týždne pred Štedrým dňom. V Lubietovej sa tieto sviatky tento rok spojili s nadchádzajúcou sviatočnou atmosférou v obecnom parku práve na deň Svätého Mikuláša. Mikulášske popoludnie začalo už o 14.00 hod. otvorením Vianočných remeselných trhov, ktoré organizačne pripravili Priatelia Lubietovej. Predvianočnú atmosféru umocnili koledy v podaní detí ZŠ T. G. Masaryka a ženskej speváckej skupiny Majerky. Samozrejme na lubietovské deti nezabudol ani

Mikuláš, ktorý s čertom a anjelom priniesol veľa sladkých dobrôt. JEEP WRANGLER club Slovakia predviedol v závere Mikulášsku

Wrangler rozprávkovú jazdu. Vďaka patrí všetkým organizátorom, predávajúcim na remeselných Vianočných trhoch a účinkujúcim, kto-

rí nám spríjemnili predvianočnú atmosféru.

Foto: S. Pupalová
Jana Majerová

S. Jeleň a jeho krásne minerály

Deti ZŠ

Organizátori Vianočných trhov

Príklady novej revitalizácie

Na úvod tejto úvahy si pomôžeme všeobecnou definíciou: **Revitalizácia je proces obnovy funkčnosti a oživenia niečoho, čo bolo zanedbané, poškodené alebo inak stratilo svoju funkčnosť. Znamená snahu vrátiť pôvodný stav alebo ho vylepšiť a prispôbiť súčasným potrebám. V najširšom slova zmysle sa používa v rôznych oblastiach obnovy vodných tokov a iných ekosystémov prírodného prostredia. Revitalizácia v praxi, v podmienkach obce, môže mať napríklad aj takú podobu, akú prinášajú nasledujúce dva príklady:**

Prvý z nich je na dohľad takmer z celej obce. Teda aj by bol, keby... Dlhé roky to bol holý, dobre viditeľný kopec, porastený v podstate iba trávou. Takýto vzbudzoval nielen zaslúžený obdiv, ale aj zákonitý rešpekt. Určite väčšina uhádne, že je reč o **Šibeničnom vrchu**, skrátka o **Šibeniach**. Vždy bol obľúbeným miestom stretávania sa detí a mladých ľudí, tiež každoročným miestom zapálenia tradičnej májovej vatry na počesť ukončenia druhej svetovej vojny.

Lenže s ubiehajúcim časom sa vzhľad tohto symbolického miesta menil. Nevšimavosťou aj nečinnosťou sa napomohlo, aby náletové dreviny, pomaly, postupne, ale isto a vytrvalo potlačili pôvodný lúčny porast. Výsledok je nielen viditeľný, ale aj **nežiadúci!** Na takomto mieste kriky a stromy nemajú svoje miesto a už vôbec nie v takom množstve, aby znemožňovali inak pôsobivé výhľady. Vrch je dnes už v takom

Šibeničnice

stave, že jeho pôvodný vzhľad je prakticky vylúčený! Stále však existujú možnosti, ako zachrániť aspoň vrcholovú časť kopca, aby bol očistený od stromov a kríkov. Tie, ktoré obmedzujú výhľady na našu slávnú obec pod ním a na úžasné jej okolie. Samotná informačná tabuľka, tam umiestnená, toto pamätné miesto nezachráni.

Druhý príklad novej revitalizácie je v časti obce zvanéj **Podlipa**. Vo všeobecnosti ide o frekventované miesto, často navštevované najmä rodinami s deťmi, ale aj „banskými“ turistami a hľadačmi minerálov. Miesto ponúka viacero zaujímavostí, ktoré sa viažu predovšetkým na banícky pôvod tejto lokality. Nachádza sa tam replika starodávnej **banskej klopačky**, **model banskej veže so štôľňou** ba aj miniatúrna ukážka časti **vykúvacieho há-**

Podlipa

mra na spracovávanie vytavených kovov (medi a železa). Ide o **kladivko** domyselne ovládané pohonom s vodou tečúcou žlabom.

V tomto zaujímavom priestore sa nachádza aj **informačná tabuľka k Banskému náučnému chodníku**. Okrem toho je tam aj niekoľko **detských atrakcií** (hojdačky, šmýkačka ap.). Toto všetko je v celku v dobrom a funkčnom stave. Jednoducho miesto, ako stvorené na príjemné chvíle pre deti aj dospelých. Je tu však jedno veľké ALE...

Ide o miesto, príznačne nazývané aj „**Zelená voda**“. Preteká tadiaľ totiž maličký potôčik, ktorý odvádza vodu z neďalekých hální. V dolnej, rovinatej a v podstate centrálnej časti tejto lokality bolo kedysi vytvorené maličké, ale milúcké **jazierko**. Vzniklo vďaka umelo vytvorenej hrádzke. V každom prípa-

Náučný banský chodník

de tam bola, síce malá, ale pekná plôška s čističkou vodičkou. Kedysi sa v nej počas leta člapkali aj deti. A čo je TAM TERAZ? Už len zbytky jazierka **zaneseného bahnom**. Dnes platí, že je tam viac bahna, ako vody! Vraj už bolo kedysi toto miesto vyčistené... Môže to byť pravda, lenže je najvyšší čas znovu jazierko vyčistiť, a teda **zrevitalizovať**. Aby zase opeknelo. Aby sa znovu stalo dôstojným prvkom tohto zaujímavého miesta.

Čo na záver? V predošlých riadkoch sú uvedené iba dva príklady novej revitalizácie zaujímavých miest v našej obci a jej okolí. Určite sa nájde oveľa viac podobných miest volajúcich po ich **revitalizácii**... V prospech nás všetkých. Nuž, uvidíme, čo z toho napokon bude...

Mgr. Miroslav Majer

Máme viac ako šesťdesiat rokov a sme neuveriteľne bohatí

Vyrastali sme v dobe, keď podanie ruky bolo záväzným sľubom, keď sa ľudia stretávali bez mobilných telefónov a rozprávali sa pri stoloch, keď bol doma telefón raritou a telefónna búdka na rohu bola vždy plná. Naučili sme sa šiť a pliesť, pretože sme chceli byť krásni a časopisy Burda alebo katalógy Otta a Neckermanna boli ukladané s takmer posvätnou úctou.

Naše prvé lásky a sklamanie boli v duchu diskotéky, vieme, kto boli zmenárnici a ako nádherne voňalo v Tuzexe. Zažili sme sľub iskriček, pioniersku šatku, prvomájové sprievody, chmelové a zemiakové brigády, učili sme sa žiť v socializme, prežili sme revolúciu v nádher-

nom mladom veku a potom sme sa učili a stále sa učíme žiť v dnešnej dobe. Pozorovali sme na nebi Halleyovu kométu a máme za sebou rok 2000...

Posledných 20-30 rokov bolo väčšinou akoby v hmle. Deti, rodina, práca, práca, rodina, deti. Krásne, mladé dievča či chlapec, tí zo včerajška, sú zrazu preč. Kam to zmizlo? A kedy sa to vôbec stalo? Ako to, že sme si to vlastne ani nevšimli? Deti odchádzajú, vlastne už odišli, a my sa vraciame. Vraciame sa k sebe. Síce máme už vrásky, naše vlasy sú sivé a už vieme viac ako veľa o šťastí a bolesti, o slzách a smiechu.

Dnešný svet sa nám snaží povedať, že sme starí a zbytoční. In je kult mladosti. Tváre bez vrások,

tenký pás, dlhé vlasy, vyduté prsia a nadupané svaly...

Čože? My a starí? Nedovoľte, aby vám to niekto povedal. My sme prevoňaní dušou a okorenení skúsenosťami. Dokážeme použiť kotúčový či kazetový magnetofón, prehrať si vinylové platne na starom gramofóne, zažili sme single-dabing videa, diskety, ale aj mobilné telefóny, tablety a počítače. Asi všetci sme mali nejakú Nokiu. Jágra sme poznali ako chlapca, Gotta v najlepších rokoch a my sme boli tí, ktorí si užívali počas olympiád Barcelonu či Nagano. Všetci sme niekoho stratili a niekoho sme našli. Pieskovali sme si džinsy, batikovali sukne a tričky a na Medzinárodný deň žien sme nosili našim mamkám konvalinky

a iné živé kvety.

My, ľudia šesťdesiat plus, vôbec nie sme starí. Už dlho vieme, ako voňajú muži ženám a ženy mužom, aj ako voňajú bábätká, ale aj ako bolí zmrieť. Život nás obúchal a obrúsil naše hrany. A tu a tam nám dal i krídla. My sme vám dali tento svet, tak, ako ho kedysi dali naši rodičia nám. A veru sme sa veľmi snažili, aby bol krajší!

Výhoda času je neuveriteľná. Za ďalších 20 - 30 rokov sa možno objaví nová Komnata snov, v ktorej budú dnešní dievča či chlapec zrazu o pár desiatok rokov starší písať niečo podobné, čo dnes píšeme ja. A až potom aj my možno už budeme starnúť. Možno...

F. Průčková

Lubietovský kancionál z roku 1696 a spevy Vianoc 2025

Čas vianočný prichádza po čase adventnom, ktorý je spojený s duchovnou prípravou pre príchod Spasiteľa do nášho sveta. Mnohí chápeme tento príchod ako oslavu spojenú s duchovným oživením, ktorá sa objavuje v šedej a pochmúrnej časti končiaceho sa roka. Súčasťou Adventu a samotných Vianoc sú piesne a koledy, ktoré povznášajú ducha v období, keď príroda a počasie prináša duševnú nepohodu do krátkych dní, skorých tmavých večerov a dlhých jasných nocí. V takomto čase je zvuk vzdialeného, ale aj bezprostredne blízkeho spevu príležitou na nájdanie spoločenstva spriaznených duší. A pokiaľ je to možné, aj pripojenie sa k spoločnému spevu piesní známych či k počúvaniu piesní neznámych. Takáto tradícia sa rok čo rok opakuje s menšími alebo väčšími obmenami aj v samotnej Lubietovej.

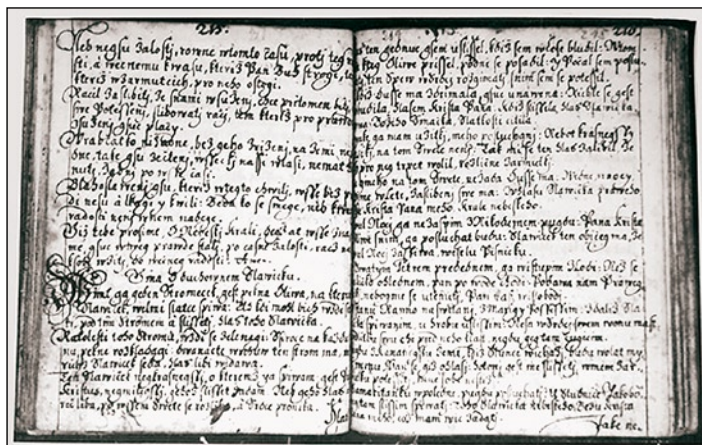
Pavol Fábry a Lubietovský kancionál

Svedkom takejto tradície, spojenej s historickou piesňou, je Lubietovský kancionál (spevník) z roku 1696 s názvom *Ku chvále a Slávy jména Boha Nejvyššího, písničky duchovní v Cirkvi Pána k spívání způsobené*, obr. (1). Ten obsahuje okolo 300 duchovných piesní, medzi ktorými je približne 50 pôvodných¹⁾.

Obr. 1 Titulná strana v Lubietovskom spevníku²⁾.

Je medzi nimi aj pekná, baladická duchovná pieseň „Vimť já jeden stromeček jest krásná oliva“, ktorú do lubietovského spevníka, medzi inými piesňami, zapísal Pavol Fábry (1641 - 1711), zborový organista a syn učiteľa v lubietovskej evanjelickej ľudovej škole, obr. (2). Podľa historika Jána Ďuroviča

Obr. 2 Originál textu piesne „Vimť já jeden stromeček jest krásná oliva“, v Lubietovskom spevníku, s. 215 - 216²⁾.

Vimť já je - den stro - mi - ček jest pek - ná o - li - va Ach,
na kte - rejž - to sla - vi - ček vel - mi pek - ně spi - vá

kdy - bych mohl tam se - dě - ti, pod tým stro - mem sly - še - ti hlas to - ho sla - víč - ka

Obr. 3 Notový zápis „Vimť já jeden stromeček...“, prevzatý z rukopisu neznámych autorov. Archív ÚHV SAV.

(1940)²⁾, ktorý sa odborne venoval histórii *Lubietovského kancionálu*, sa uvedená pieseň rozšírovala predovšetkým v luteránskej časti obyvateľstva. Pavol Fábry text pravdepodobne preto zostavil z rôznych zdrojov, ktoré v tej dobe zozbieral. Pieseň sa skladá zo 17 sloh, každá sloha je zložená zo 6 veršov. Pieseň bola v rovnakom roku (1696) publikovaná aj v *Cithara Sanctorum*, Levoča (1696), s.746 - 749, s marginálnymi poznámkami na texty Biblie. Pôvod samotnej piesne je dosť nejasný a niektorí bádatelia uvádzajú, že pieseň možno hľadať historicky v Čechách alebo na Morave už v roku 1585.

Úryvok textu a jeho poetická štruktúra vtedajšej češtiny vypovedá o úrovni ľudovej a tiež duchovnej piesne na území Slovenska v druhej polovici 17. storočia. Výňatok textu piesne Pavla Fábryho s *Lubietovského kancionálu*:

1. Vimť já jeden stromeček jest krásná oliva, na kterémžto slaviček velmi sladce spívá.

Ref.: Ach kdybych mohl viděti a pod tým stromem slyšeti hlas toho slavička.

2. Ratolesti toho stromu vždy se zelenají, široce na každou stranu, větve rozkládají.

Ref.: Dvanácti vrchův ten strom má, na které slaviček sedá, hlas libý vydává.

neho šírenia, preto nie je známe, či melódia piesne patrila pôvodne k samotnému textu piesne, alebo bola adaptovaná z iných piesní uvedeného obdobia. Poukazuje na to aj výskyt rovnakej alebo podobnej melódie pri iných textoch náboženských piesní uverejnených v *Cithara Sanctorum* so štruktúrou verša (76766886). Notový zápis melódie piesne je uvedený na obr. (3).

Ak nadviažeme na vyššie uvedenú pieseň, jej melódia sa neskôr objavuje aj pri Tranovského preklade textu Paula Ebera „Helft mir Gott's gute preisen“ (Pomôž mi chváliť Božie dobro), v piesni k odchodu Starého a príchodu Nového roka, obr. (4).

Piesne Vianočné a Novoročné

V priebehu času sa osud piesne vyvíjal, niektoré neskoršie vydania „*Cithara Sanctorum*“ ju vo svojej edícii vynesli, avšak *Tranoscius* znova zahrnul pieseň do vydania „*Cithara Sanctorum*“ v roku 1790. Nachádza sa aj neskôr v *Tranoského spevníku* (T 1006) z roku 1949.

Melódia piesne

Melódia piesne je rovnako zaujímavá a svojím pôvodom siaha až do 16. storočia. Pochádza pravdepodobne z francúzskej ľudovej piesne „*Une jeune fille*“ („*Jedno malé dievčatko*“) uverejnenej *Jeanom Charvoinom* v zbirke piesní „*Le recueil des plus belles et excellentes chansons*“. Táto „*Zbierka najkrajších a vynikajúcich piesní*“ vyšla v Lyone v roku 1557. O niečo neskôr sa melódia piesne objavila v nemeckých piesňových zápisoch z roku 1563. Na Slovensku sa melódia piesne stala známou vďaka tradícii úst-

V súvislosti s historicky významným *Lubietovským kancionálom* mi napadá iná súvislosť. Spievanie. Stíchlo, málo ho počúť v našom okolí, v našich domácnostiach. Túto ľudskú prirodzenosť, schopnosť vyjadrovania, nahradili reproduktory moderných technológií, z ktorých spievajú iní, známi aj neznámi speváci a my sme sa stali pasívnymi konzumentmi ich spevu. Je to veľká škoda, že sme túto prirodzenú schopnosť z pohodlnosti opustili, nehráme na hudobných nástrojoch a nespievame. Pieseň, ktoré nesláš ľudovú slovesnosť a spolu s melódiami vytvárali prostredie Vianoc, nie sú už dnes, ako bývali, súčasťou spoločných stretnutí v našich domácnostiach, na zábavách, v reštauráciách alebo jednoducho všade tam, kde je dobrá nálada. Stratili sa hudobníci, nahradili ich disk-džokeji, televízne obrazovky, ▶

5. A když duše má zdřímala, jsouce unavena, rychle jest procitila k hlasu Krista Pána.

Ref.: Když slyšela hlas slavička, slovo Božího Synáčka sladkost učítela.

Vzdej-mež čest Pá - nu Bo - hu, ma - li i ve - li - ci,
za je - ho mi - lost mno - hou, nás ob - ži - vu - ji - ci.

Zvláš - tè chví - le té - to, když sta - rý rok od - chá - zi a

slun - ce k nám při - chá - zi, sla - víc no - vé lé - to.

Obr. 4 Notový zápis novoročnej melódie „Vzdejmež čest Pánu Bohu“, prevzatý z verzie Cithara Sanctorum, Levoča (1696).

1. Čas ra - dos - ti, ve - se - los - ti svē - tu na - stal
Pán Bůh věč - ný, ne - ko - neč - ný na - ro - dil se

ny - ní, v měs - teč - ku Bet - lé - mě,
z Pa - nny;

v jes - lič - kách ve chlé - vě, le - ží ma - lé

pa - cho - lá - tko na se - ně, na se - ně.

2. Co jsme všichni, lidé hříšní / toužebně čekali / to andělé převesele / nám již zvěstovali:
Proto dnes plesejme, / všichni se radujme, / pacholátku nemluvíátku zpívejme, / zpívejme.

3. Spasiteli, kvítku milý, / náš Pane Ježíši / z čisté Panny narozený, / poklade nejdražší:
Bože náš, Králi náš, / skloň se k nám jako Pán, / dej milosti, dej radosti štěďte nám, / štěďte nám.

Obr. Notový zápis „Čas radosti, veselosti“

tablety a dnes už aj všadeprítomné smartfóny. Vianoce odbavujeme počúvaním piesne *Tichá noc*, ktorá neustálym opakovaním v obchodných reťazcoch zovšednela. A dnes je už viac-menej iba sprievodným zvukovým prostredím pre nákup darčeka a dobrôt, ktorými obsypeme a naplníme materiálnu

štedrosť času Vianoc. Chýba spev, ktorý v nás vytváral náladu ducha, tú náladu, ktorá bývala spojená s obdobím Vianoc a príchodom Nového roka.

Existujú však aj iné a mnohí si radi spomenieme na piesne nedaľnej minulosti. Trebárs „Vánoce, vánoce přicházejí, zpívejme přátelé“

(autor Jaromír Vomáčka, 1962), ktorý text nás k spevu priamo vyzýva, či na krásnu vianočnú pieseň Pavlíny Filipovskej a Jiřího Suchého „Purpura na okně...“ (1962), alebo peknú a veľmi aktuálnu pieseň Mekyho Žbirku „Vianočná (o prímerí)“: <https://hudba.zoznam.sk/miro-zbirka/piesen/vianočna-o-primeri/>.

Opäť sú tu Vianoce
verí len ten čo chce
Čakám v náručí zím
opäť sú tu Vianoce

Melódii o prímerí
každý neuverí
Hľadám v údolí mín
melódiu o prímerí

Dá nám nádej viem
Boh je vraj láska najkrajšia z tém ...
Kým tú pieseň hrám
Šíri sa svetlo do všetkých strán

Začnime si vážiť priestor rovnako ako veci

Určite ste už počuli niečo o feng shui, priatelia, starovekom čínskom umení, ktoré sa zaoberá tým, ako usporiadať priestor tak, aby podporoval harmonickú energiu (či) a pozitívne ovplyvňoval život človeka – jeho zdravie, vzťahy, bohatstvo či kariéru. Doslovne „Feng Shui“ znamená „vietor a voda“, čo symbolizuje prirodzený tok energie v prostredí.

Stručne povedané, je to o tom, či vo vašich energiách vládne chaos

a preťaženie, alebo mier a harmónia. A zistíte to podľa toho, či máte doma „neporiadok“. Tu vychádza feng shui zo vzájomného harmonického pomeru medzi jang a jin. Jang zodpovedá kvalite niečoho. Jin zodpovedá kvalite ničoho. V našom domácom priestore však väčšinou prevláda jang.

Ak chcete posilniť aj jin, musíte vo svojom obydli vytvoriť priestor nielen pre veci, ale aj pre prírodnú prázdnotu. Ako? Tu sú základné tri zásady:

- Mať v skrinách iba toľko vecí, aby sa tam zmestili, boli prehľadné a ľahko sa dali nájsť.
 - Majte na stenách iba toľko obrazov, aby mohli vyniknúť a zároveň nezahľovali pozornosť.
 - Mať medzi všetkými týmito vecami priestor pre krásne zátišia a príjemné zákutia, v ktorých je možné nielen „odpočívať“, ale aj voľne „dýchať“.
- Ideálny domov dýcha relaxom, pokojom a útulnosťou. A to v hromadení a nadbytku vecí naozaj nie

je možné.

Okrem toho sa pripravujete o základný magický prvok prázdnoty v živote (o niečo strašidelnejší názov je ničota).

Avšak aká krásna je ničota. Koľko darov sa v nej skrýva. Koľko riešení môžete nájsť, ak vás práve niečo netlačí, nenúti vás bežať a neodváža vašu pozornosť.

Váš domov je výkladnou skriňou vašich energií. Vy formujete svoj

Pokračovanie na 14. strane ▶

► Pokračovanie z 13. strany

priestor. Ale tento priestor vás rovnako spätne formuje svojimi energiami a podnetmi.

Tu nastupuje práca konzultanta feng shui. Zmeniť váš domov. V dobrom. Bez akýchkoľvek psychologických analýz alebo finančnej záťaže vám pomôže uskutočniť úpravu „v hmote“. A potom sledovať, aké zmeny to prinesie do vašich energií a tým aj do vašich životov.

Začneme?

Ak chcete vo svojom živote stlmiť vnútorný a vonkajší chaos a nastoliť harmóniu, tu sú prvé jednoduché a nenásilné kroky, ktoré vám v tom pomôžu.

Vyhodte to, čo vám neslúži.

Nazýva sa to *funkčný minimalizmus*. Jeho ideálny stav je v konštatovaní: „Mám všetko, čo potrebujem. A nič viac.“ Pomocníkmi v tomto prípade sú otázky:

1. Chcem to?
2. Potrebujem to?
3. Robí ma to šťastným?
4. Mám na to pekné spomienky? Nedávno som stála pred skriňou

a v ruke som držala dva krásne šály. Mám ich už niekoľko rokov, dostala som ich do daru a veľmi sa mi páčili. Problém je v tom, že ich v ô b e c, ale vôbec nenosím. Nemám kam. Obliekam sa už dlhšie viac športovo, nehodia sa mi. Zároveň som si však myslela, že by sa jedného dňa mohli hodiť. Na nejakú slávnostnú príležitosť...

Ako tam tak nerozhodne stojím, zrazu počujem hlas vo svojom vnútri: „... ale nemáš priestor. Ak to naozaj budeš potrebovať, kúpiš si nový, ešte krajší.“ Rozhodnutie bolo prijaté.

Všetko pekne upratať.

Prvou fázou je vyhádzať, druhou fázou je vytrieť.

V skriniach. V kuchyni. V záhradnej búde. V pivnici. V pracovnom kúte...

Čím viac vecí máte vo svojom živote a vo svojom dome, tým viac to musíte udržiavať v poriadku.

Ale netreba sa báť. Na začiatku to môže spôsobiť aj malú bolesť, časom sa to však stane *potešením*. Nedávno som skladala nákupné tašky, ktoré nosím so sebou v aute. Každú

som najprv zložila, potom zrolovala a vložila do puzdra, v ktorom nosím všetky tašky, zastrčené vo dverách na strane spolujazdca. Môj manžel sa na mňa pozeral, krútil hlavou a usmieval sa. Čítil tú moju radosť. Videl, aké to bolo pre mňa uspokojujúce.

Tak sa nebojte, niekde začnite a potom si užívajte *ten pohľad*. Upratovaná skriňa. Jednoducho všetko a na svojom mieste. V úhľadných komínach. Náš mozog má rád systém a harmóniu. Upokojuje ho, stabilizuje. A uprataný priestor mu robí naozaj *dobro*.

Nakoniec nový priestor vyzdobte.

Nechceme nepríjemnú ničotu či prázdnotu, priatelia. Nakoniec, želáme si predsa harmóniu, kombináciu jin a jang. V prvej fáze sme vyhodili všetko, čo nám už neslúžilo. V druhej fáze sme to usporiadali. A teraz prichádza tretia fáza – finále.

Vo vašej domácnosti máte konečne priestor na vytváranie *mágie*. Tej, ktorá by vôbec nemala šancu ani existovať, ani zažiť v tom pôvodnom chaose. Na komode už nie

je neporiadok a milión vecí na nej. Položte na ňu sviečku, obrázok... Vytvorte krásne zátišie. Na okne už neležia papierové vreckovky, knihy ani počítačové káble... Na parapet položte kvet a vedľa neho polodrahokam, napríklad ametyst alebo celestín...

To je príkaz feng shui, veľmi sa teším na to, čo vám to prinesie do života.

Napokon sa ešte znovu prejdite po svojom novom domove. Niekam môžete ešte umiestniť novú lampu či zopár ozdobných sviečok... Rodinné fotografie vložiť do nových vkusných ozdobných rámov...

Vy si vytvárate svoj život. Tak si to užívajte. Aj keď takto prerobíte len jednu izbu či iný priestor za mesiac, vaše vnútorné zmeny budú obrovské. A pravdepodobne budete milo prekvapení tým, čo k vám začne prúdiť z vonkajšieho sveta.

Ak vás táto prax zaujala, sledujte Marie Kondo na Netflixe. *Veľké upratovanie s Marie Kondo* a *Čo prináša radosť*. Pôvodný názov *Sparkling Joy* je podľa mňa oveľa výstižnejší. :-)

Podľa MS pracovala FP

Nevedomosť alebo ignorancia?!

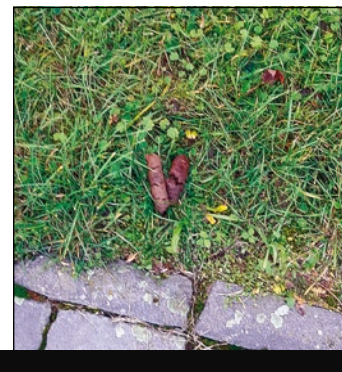
Tento príspevok do obecných novín vznikol na podnet nášho nespokojného spoluobčana. Ani sa nečudujem. V obecných novinách sme už uverejňovali príspevky o psích exkrementoch, ktoré „skrášľujú našu obec“. Zdá sa, že si upozornenia majiteľia psov nevzali za svoje. Ruku na srdce, páčilo by sa vám, keby ste si rovno pred dverami našli „hrbku“ alebo rovno „tri hrbky“? Všetci sa tvárime, že žijeme ako civilizovaní inteligentní ľudia, no zdá sa, že slušných je iba časť. Medzi ktorých sa zaradíte milí čitatelia? Je najvyšší čas si nastaviť zrkadlo a začať sa správať naozaj civilizovane.

Upozornenie pre majiteľov psov!

Majitelia psov by si mali uvedomiť, že ich pes sám po sebe nevie upratať a v rámci svojej zodpovednosti si povinní urobiť to za neho. Odstraňovať po svojom psovi výkaly je zákonnou povinnosťou majiteľa psa a vzhľadom k tomu, že podľa zákona o odpadoch platného na území SR sú psie exkrementy zaradené medzi ostatný bežný odpad, je možné ho vysypať v akomkoľvek vrecúšku do akejkoľvek smetnej nádoby na komunálny odpad, samozrejme s výnimkou nádob na separovaný zber. Rovnako je potrebné brať na vedomie, že v zmysle zákona a riešenia problematiky znečisťovania verejných priestranstiev

„Darček“ pred dverami

ten, kto vedie psa a neodstráni bezprostredne výkaly, ktorými pes zničil verejné priestranstvo, sa dopustí priestupku a môže mu byť uložená pokuta v zmysle § 7 ods. 2, písm. f) zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, a to do výšky 65 €.

Prečo zbierať psie výkaly?

- **Hygienické riziko:** Psie exkrementy môžu obsahovať baktérie ako *Escherichia coli* a parazity ako pásomnice a škrkavky, ktoré môžu spôsobiť ochorenia u iných zvierat, ale aj u ľudí.
- **Zdravotné riziko:** Z jedného gramu psích výkalov môže pochádzať až 23 miliónov koliformných baktérií, ktoré sa môžu šíriť vzduchom a spôsobovať rôzne ochorenia, ako sú hnačky či črevné problémy. Takže, ak ho necháte v tráve, pri jej kosení sa dostanú tieto baktérie

do ovzdušia, ktoré dýchame všetci. Psie výkaly sú jedným z hlavných zdrojov bakteriálnej kontaminácie vodných tokov. Psie výkaly sú pre človeka nebezpečné. Sú zdrojom nákazy bakteriálnymi, parazitárnymi a vírusovými ochoreniami.

- **Zápach:** Neodstránené výkaly, najmä po daždi a teple, šíria do okolia nepríjemný zápach.
- **Estetika a čistota:** Zbieranie exkrementov pomáha udržiavať čistotu verejných priestranstiev, akými sú parky, chodníky a trávniky. Deti sa iba tak môžu bez obáv hrať na detských ihriskách a trávnych plochách, po daždi a teple sa nešíri do okolia nepríjemný zápach. Odstraňovať psie výkaly je okrem estetického hľadiska nutné aj z hľadiska hygienického. Zabráňame tak prenosu infekčných ochorení na ľudí a nákaze medzi samotnými psami.

Ako správne postupovať

- **Zbieranie:** Používajte vrecká na psie exkrementy, ktoré **treba nosiť** so sebou na prechádzky.
- **Likvidácia:** Zozbierané výkaly likvidujte v bežných komunálnych smetných nádobách a v košoch na psie exkrementy, ktoré obec rozmiestni v dohľadnej dobe na frekventované miesta, ktoré majitelia psov navštevujú.
- **Zodpovednosť:** Majitelia psov sú podľa zákona povinní odstrániť exkrementy svojho psa z verejného priestranstva.

Je to napísané dosť jasne? Milí psičkári, vašim nezodpovedným správaním nútite obec použiť v dohľadnej dobe nepopulárne opatrenia, na ktoré má zo zákona úplné právo. Je len otázka času, kto bude prvý.

Jana Majerová

Malé zamyslenie nad starými vecami

Niet pochýb o tom, že všetko pôvodné a staré má nielen svoju vlastnú históriu, ale často aj hodnotu, ktorú si ani neuvedomujeme. Prítom veľa krát ide iba o zdanlivé maličkosti.

Dedičstvo našej minulosti má v podstate dvojakú podobu. **Hmotnú** a **nehmotnú**. V oboch prípadoch ide o vzácnu spätosť s históriou a spôsobom života našich predkov. Všetky formy a prejavy sú nespochybniteľným obohatením kultúry a života našej spoločnosti.

Do **nehmotného** dedičstva patria napríklad ľudové piesne, rozprávky či povesti, ale aj slovné – nárečové, výrazové prostriedky, ktoré sa odlišovali podľa jednotlivých oblastí, či obcí. Také boli napríklad ľudové zvyky a tradície. Osobitnou časťou nehmotného duchovného dedičstva sú kresťanské tradície a náboženské piesne.

Hmotné dedičstvo predstavujú, okrem iného, aj najrôznejšie predmety, ktoré naši predkovia nielen podomácky, ale aj priemyselne vyrábali a neustále vylepšovali na ulahčenie života a bežných pracovných činností. Typickým príkladom obohatenia kultúrnych a spoločenských udalostí bolo aj príležitostné oblečenie a ľudové kroje.

Vzácnu spojitosť často nachádzame u starých vecí ako zhmotnených predmetov s ich dobovým, čiže pôvodným pomenovaním a účelom ich používania.

Rád by som preto upriamil pozornosť čitateľa na takú podceňovanú a zaznávanú oblasť hmotného dedičstva, akou sú najrôznejšie domáce

a hospodárske predmety bežne používané v minulosti. Aby bolo jasné! Nejde tu vôbec o predmety vzácnych starožitností, ktoré si každý majiteľ vysoko cení a nedal by ich za nič. Zamerajme sa na oblasť predmetov používaných v minulosti na najrôznejšie činnosti bežného života našich predkov. S meniacim sa spôsobom života sú mnohé zastarané predmety dnes už iba raritou. Napriek tomu patria do dedičstva, ktoré by nemalo upadnúť do zabudnutia. Ide predsa o súčasť našej histórie.

Zďaleka nejde len o kolesá z už nepojazdného voza, staré kľúče od už neexistujúcich zámkov, či kónské podkovy, často vnímané ako pomyselné symboly štastia. K takýmto veciam patrili akékoľvek predmety bežne používané napríklad v kuchy-

ni, ale aj nástroje na obrábanie pôdy, dreva či železa, alebo pri starostlivosti o domáce zvieratá. Kolkí z nás vedia, čo bol a na čo slúžil napríklad „**chomút, svoreň, hambalok, bylnička, cep, povrielo, capín, štipák, topor, nebožiec, črpák, geleta, šochtár, vahančok, kastról, trojnožka, či karbidka**“? Veru, dalo by sa ešte dlho pokračovať. Takéto predmety sú však dôkazom toho, ako sa volakedy žilo a pracovalo...

Dnes sú tieto zriedkavé výrazy už iba ak obsahom rôznych súťažných a vedomostných kvízov...

Samotná **Lubietová** má svoju bohatú **banickú** a **hrnčiarsku** minulosť, ku ktorej sa viaže množstvo cenných historických písomných a rôznych iných pamätihodností. História a život jej obyvateľov však boli oveľa pestrejšie a rozmanitejšie. Aj preto to stojí na zamyslenie. Ale hlavne na neodkladné prikrčenie k **záchrane najrôznejších predmetov**, ktoré sú spojené s jej minulosťou. K tomu treba vytvoriť aspoň tie najjednoduchšie podmienky ich sústreďovania a uskladňovania vo vhodných priestoroch s ich pomenovaním a popisom ich účelu. Podstatné je, aby sa zabránilo ich nenávratnej strate, skaze a zániku. Aby tieto predmety neboli už ako nepotrebné „haraburdy“ vyhadzované do smetných nádob, kontajnerov v zberných dvoroch, alebo aby neboli zničené iným nevhodným spôsobom!

Celkom určite sa tak už v mnohých prípadoch aj stalo... Najmä v starých domoch, dvoroch, maštaliach, stodolách či humnách sa aj dnes môžu ešte vyskytnúť už nepoužívané a ne-

potrebné najrôznejšie predmety, **nádobu, nástroje** alebo **náradie**, ktoré možno zachrániť ponukou do zbierkového fondu v obci.

Nedovoľme, aby sa staré veci navydy a nenávratne stratili v minulosti. Bola by to nenapraviteľná škoda! Preto je potrebné prikrčiť k záchrane aspoň toho, čo sa ešte zachrániť dá. Môže z toho vzniknúť celkom zaujímavá výstavka.

Ak sa tento článok nestretne s pozitívnym ohlasom a neprinesie očakávaný efekt v podobe novej záchrany hmotného dedičstva minulosti, tak možno aspoň podnietiť k malému zamysleniu nad našou minulosťou a k spomienkam na staré zašlé časy. Aj to bude lepšie, ako nič...

Miroslav Majer

To najlepšie ešte len príde!!!

Hoci niekedy sa stane, že staroba príde aj sama a navyše bez múdrosti! Najmä u tých, čo ju nikdy nemali...

Riaditeľ Lekárskej fakulty Univerzity Georgea Washingtona hovorí, že mozog starších ľudí je oveľa praktickejší, ako sa bežne verí. V tomto veku sa interakcia medzi ľavou a pravou hemisférou mozgu stáva harmonickou, čo rozširuje naše tvorivé schopnosti. Preto medzi ľuďmi staršími ako 60 rokov nájdete veľa ľudí, ktorí práve začali svoju tvorivú činnosť.

Samozrejme, mozog už nie je taký rýchly ako v mladosti. Získava však flexibilitu. Preto s pribúdajúcim vekom je pravdepodobnejšie, že budeme robiť správne rozhodnutia a budeme menej náchylní na negatívne emócie. Vrchol intelektuálnej činnosti človeka nastáva približne v 70. roku života, keď mozog začne pracovať na plný

výkon. Postupom času sa v ňom zvyšuje množstvo myelínu, látky, ktorá ulahčuje rýchly prechod signálov medzi neurónmi. V dôsledku toho sa intelektuálne schopnosti zvyšujú o 300 % v porovnaní s priemerom. Ďalším zaujímavým faktom je, že po 60. roku života dokáže človek používať obidve hemisféry súčasne. To umožňuje riešiť oveľa zložitejšie problémy.

Profesor Monchi Ury z univerzity v Montreale verí, že mozog staršieho človeka volí cestu, ktorá spotrebováva menej energie, eliminuje nepotrebné veci a ponecháva len správne možnosti riešenia problémov. Uskutočnil prieskum, na ktorom sa zúčastnili rôzne vekové skupiny. Mladí ľudia boli počas testovania veľmi zmätení, ale ľudia nad 60 rokov uvažovali správne.

Pozrime na vlastnosti mozgu vo veku od 60 do 80 rokov života. Sú naozaj skvelé.

CHARAKTERISTIKA MOZGU STARŠEJ OSOBY

1. Mozgové neuróny neumierajú, ako hovoria všetci okolo nich. Iba prepojenia medzi nimi jednoducho zmiznú, ak sa človek nevenuje duševnej práci.
2. Absencia a zabudlivosť sú spôsobené nadbytkom informácií. Nie je preto potrebné sústreďovať sa na zbytočné maličkosti.
3. Po 60. roku života človek nepoužíva iba jednu hemisféru mozgu, ako mladí ľudia, ale obidve.
4. Záver: Ak človek vedie zdravý životný štýl, je sociálne aktívny, má neustálu fyzickú aktivitu a je plne duševne aktívny, intelektuálne schopnosti s vekom **NEKLESAJÚ**, ale naopak **RASTÚ**, svoj vrchol dosahujú vo veku 80 - 90 rokov.

TIPY PRE ZDRAVIE:

- Nebojte sa staroby!
- Usilujte sa o osobný intelektuálny rozvoj ...
- Naučte sa nové remeslo, muzikujte, kreslite, tancujte, cvičte ...
- Zaujímajte sa o život, stretávajte sa a komunikujte s priateľmi ...
- Plánujte do budúcnosti cestujte ...
- Nezabudnite zájsť do obchodov, kaviarní a na kultúrne či športové predstavenia ...
- Sám nemlčte, je to deštruktívne pre každého ...
- Buďte pozitívni, vždy žite s myšlienkou "všetko dobré je stále predomnou!"

ZDROJ: Lekársky časopis Nového Anglicka. spracovala FP

Prosím, prepošlite tieto informácie svojej rodine a priateľom vo veku 60., 70. a 80. rokov, aby boli na svoj vek hrdí.

Kde sa vzal punč?

Možno budete trochu prekvapení zistením, že tento špeciálny vianočný nápoj pochádza z ďalekej Brahmy. Po nemecky slovo "punsch", po anglicky "punch" a po našom jednoducho punč je odvodené z indického výrazu Panča - päť. Práve z toľkých surovín sa pripravoval tradičný punč. Okrem alkoholu sa doň pridávala voda, cukor, citrón, čaj a koreniny. Do Európy sa dostal v priebehu 17. storočia a to vďaka Britom.

V tomto chladnom zimnom počasí by to chcelo niečo na zahriatie, nemyslíte? Čo takto voňavý punč, ktorý Vám spríjemní dlhý zimný večer? Tento horúci nápoj s kvapkou alkoholu si nemusíte vychutnávať len na vianočných trhoch!

A teraz originálne ingrediencie: 5 ingrediencií v pomere 5:4:3:2:1 - 5 slabých, 4 kyslé, 3 silné, 2 sladké, 1 voňavé. Vychádza to z brahmskej buddhistickej filozofie trávenia. 5 dielov vody, 4 diely citrónu, 3 diely bieleho rumu, 2 diely cukru a 1 diel mletého muškátového orecha (ale-

bo badyánu). Punč je totižto kyslý nápoj a má to svoje opodstatnenie. V zemepisnej šírke Brahmy je teplo. Akýkoľvek alkoholický nápoj okamžite stúpa do hlavy. Preto je citrónu v punči viac ako alkoholu (Mexičania na rančoch napríklad pijú, prakticky namiesto vody, veľmi kyslé víno).

No, tak trošičku to treba poopraviť. Správne sa uvádza, že punč je odvodený od slova pancha, čo znamená päť. Avšak nie priamo z Indie, ale z Brahmy. Anglický moreplavec dovliekli recept do Európy už v 17. storočí. Avšak, angličanom moc nechutil. Ale udomácnil sa v Škótsku a Írsku, odkiaľ sa neskôr dostal aj k nám. Čo sa týka vianočného punču, odvodzujeme ho od anglického (aj keď je škótsky a írsky). Preto hovoríme o Pravom anglickom punči. A teraz ingrediencie: 5 ingrediencií v pomere 5:4:3:2:1 - 5 slabých, 4 kyslé, 3 silné, 2 sladké, 1 voňavé. Vychádza to z brahmskej buddhistickej filozofie trávenia. 5 dielov vody, 4 diely citrónu, 3 diely

bieleho rumu, 2 diely cukru a 1 diel mletého muškátového orecha (alebo badyánu). Punč je totižto kyslý nápoj a má to svoje opodstatnenie. V zemepisnej šírke Brahmy je teplo. Akýkoľvek alkoholický nápoj okamžite stúpa do hlavy. Preto je citrónu v punči viac ako alkoholu (Mexičania na rančoch napríklad pijú, prakticky namiesto vody, veľmi kyslé víno. Aby zasýtli smäd, nabrali energiu - víno má vysokú cukornatosť - a aby sa neopili). Akýkoľvek nápoj nazvaný punč, ale pripravený z čaju alebo vína NIE JE punč.

Základný recept po našom:

- ½ l červené víno
- 1 l voda
- 3 čierny čaj
- 0,2 l rum
- 1 PL med / cukor podľa chuti
- 1 jablko
- 1 pomaranč – šťava z polovice
- 1 citrón – šťava z polovice
- Klinček
- Škorica, badyán
- Zmes na punč

Postup:

Uvaríme silný čierny čaj s cukrom alebo medom, pridáme do neho klinčeky, badyán, škoricu a koreníe na punč. Doplňme šťavou z citróna, pomaranča alebo prilejeme pomarančový džús. Nezabudneme čaj precediť.

V druhej nádobe zohrejeme červené víno s rumom – nenechať vriieť, aby sa neodparil alkohol.

Nakoniec všetko spolu zmiešame a udržiavame horúce. Jablko a pomaranč nakrájame na kocky a servírujeme priamo do pohárov podľa želania.

Na zdravie!

Rozmarín a jeho účinky na vlasy

Pravdepodobne poznáte rozmarín na vylepšenie riadu alebo prevoňanie balkóna..., ale vedeli ste, že sa môže stať aj vašim najlepším spojencom pre vaše vlasy? Táto stredomorská rastlina, krásna a voňavá, ukrýva pokladnicu nečakaných výhod pre unavené, matné alebo rednúce vlasy. A to najlepšie? Netreba žiadne drahé produkty: stačí trochu vody, pár vetvičiek rozmarínu a štipka trpezlivosti, aby ste dosiahli zázraky.

Rozmarín, koncentrovaný zdroj vitality pre vaše vlasy

Rozmarín je už od staroveku známy pre svoje povzbudzujúce vlastnosti. Je bohatý na antioxidanty a kyselinu rozmarínovú, stimuluje mikrocirkuláciu v pokožke hlavy, podporuje rast a zároveň spomaľuje vypadávanie vlasov. Pôsobí ako skutočný prírodný „vlasový kouč“: revitalizuje korenky, obnovuje energiu v dĺžkach a dodáva viditeľ-

ný lesk už od prvého použitia. Ale to nie je všetko: vďaka svojim čistiacim vlastnostiam rozmarín pomáha regulovať nadmernú tvorbu kožného mazu a čistiť pokožku hlavy. Výsledok: svetlé korenky, lesklé končeky a upokojená pokožka hlavy. Lupiny a svrbenie? Prežitkom!

Rozmarínový nálev: rýchly sprej pre domácich majstrov

Budete potrebovať:

- Veľkokorysá hrst čerstvého rozmarínu;
- 30 ml destilovanej vody (alebo minerálnej vody);
- Čistá rozprašovací fľaša.

Jana M.

Prajeme vám všetko, čo radosť vzbudí, prajeme vám veľa lásky, to preto, že spája ľudí. Nech sa vám na stromčeku všetko šťastie sveta ligoce, krásne a požehnané Vianoce.

Hromadu darčiekov, čo srdce pohladia, rodinu a priateľov čo nikdy nezradia, k bohatstvu krôčik a ku šťastiu krok, nádherné Vianoce a šťastný nový rok.

praje FSK Debnár

